

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur, and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Uteminkais, Ketvergais ir Šabatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Prenumeratos kaina:
 Serijotyse Valstijose metams.....\$2.50
 pusė metų.....\$1.50
 Kitose Viešpatystėse metams.....\$3.50
 pusė metų.....\$2.00
 Apiešimų Kainų klasifikacija. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 3 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 44

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Ketvergas, Spalio (October) 14 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Rusai atnaujino ofensyvą Galicijoje.

Vokiečiai artinasi prie Dvinsko.

Vokiečių prekyba sulaukyta Baltiko juroj.

Permainos rusu kabinete.

Bulgaru kariuomene sudarys tris armijas.

Vokiečiai eina gilyn i Serbija.

Francuzai sumušė vokiečius Champagne.

Anglai rengiasi prie naujo užpuolimo.

Atsistatidino Francijos ministeris Delcasse.

Grekija nestoja Serbijai pagalbon.

VOKIEČIŲ PREKYBA SULAIKYTA BALTIJOS JUROJ.

Londonas, spalio 8 d. — Rusų ir anglų povandeninių laivų veikimo Baltijos juroj, vokiečiai su savo prekybos laivais nelabai gali nei pasirodyti ir susinešimai su Skandinavija atliekama neutraliais laivais.

RUSAI ATNAUJINO OFENSYVĄ.

Londonas. — Laikraštis Daily News gavo iš Petrogrado sekantį pranešimą:

"Rusų kariuomenės atkaklumas nedaleidžia vokiečiams, vadovaujamiems gen. von Bulow'o, paimti Dvinsko ir Dauguvos linijos. Į vakarius, Gorbunov. aplinkėje, vokiečiai palejo naują ofensyvą, te rusai, kad neprileisti jų pėdų, pasitiko juos su šarvais, kad čielos kolumo tapo atmetos atgal.

"Panašios nepasekmingos atakos buvo padarytos Smorgonos rajone, 100 mylių į pietus nuo Dvinsko. Visos šios atakos buvo atmuštos. Čia tebesitęsia dideli mušiai.

"Pranešama, kad po Pinsko balas klaidžioja šen ir ten turiai vokiečių dezertierių (pabėgėlių iš armijos). Vietiniai gyventojai sudarė lelijojančius būrius, apginkluotus šaudyklėmis, ir veda pasekmingą "guerilla" (mažais būreliais vedamą) karę prieš tuos vokiečių kariuomenės.

"Po dviejų savaičių pertraukos rusai atnaujino savo ofensyvą rajone nuo Stry ligi Sereth. Infanterijos spėkos, energiška ataka,

nustumė priešą nuo dešiniojo upės Stry kranto ir užėmė jų poziciją ties Košiczezi.

"Daug svarbesnis yra rusų ofensyvas linkui Lutsko. Abejose pusėse Rovno-Kovel gelžkelio priešas tapo atmetas atgal per 20 mylių arti Lutsko. Rusai paėmė 3,500 belaisvių, neskaitant kitokio grobio.

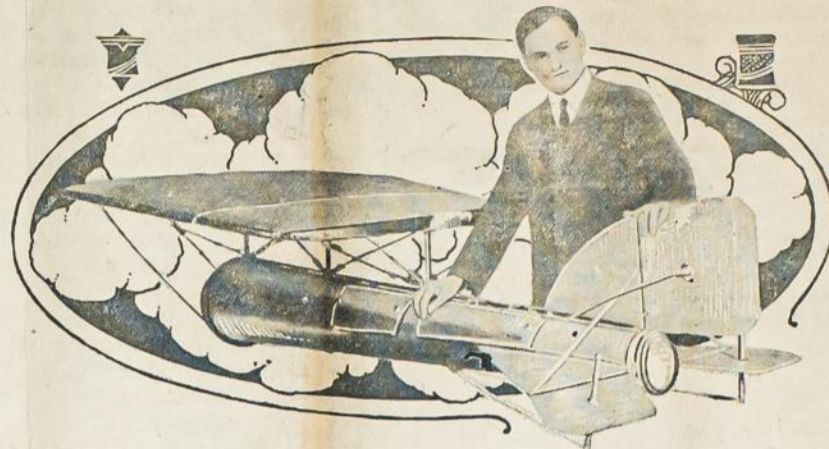
"Pasekmingi aeroplanų užpuolimai padaryta ant priešo gelžkelio ties Czernovitz. Ta stotis visuomet lošė svarbią rolę vokiečių armijos ofensyvoje operacijose į pietus. Ten suvežta daugybė amunicijos ir sutraukta daug kariuomenės. Iš šaltinių patirta, kad tas užpuolimas padarė priešui sunkių nuostolių ir suardė jo planus."

PERMAINOS RUSŲ KABINETE.

Londonas. — Laikraščiu Daily Chronicle pranešta iš Petrogrado apie įvykusias rusų kabinete permainas sekanti žini:

"Šios dienos (10 spalio) paskelbimas apie įvykusias rusų kabinete permainas visus tiesiogiai nustebino. Samarinas, kuris visai neseniai tapo paskirtas šv. synodo prokuratorium, pašalintas nuo vietos. Jis buvo įgijęs pilnai užtarnautą reputaciją už savo teisingumą, pasišventimą ir energiją. Nuo jo buvo laukta įvykinimo labai reikalingų tarp dvasiškių reformų.

"Synodas neseniai turėjo nesuderintą su Tobolsko vyskupu, kuris kanonizavo (prie šventųjų priskaitė) vieną vietinės reputacijos šventiką ir atsiskakė delei to savo pasielgimo pasiaiškinti.

G. F. Russell oro torpeda, dabar vartojama vokiečių. Sveria 50 svarų, 7 pėdų ilgio. Gali nešti 150 svarų sprogsticijų medžiagų ir lekia 200 mylių į valandą. Kainuoja \$75.00. Mėtomia iš aeroplanų ar balonų.

"Prašalintasis nuo vietos Čerbatov, vidurinių reikalų ministeris, rodo, buvo progresyviškiausias rusų kabineto narys. Jis buvo paskirtas vidurinių reikalų ministru tik keli mėnesiai atgal, kuomet pradėta be pasigailėjimo kritikuoti Rusijos biurokratiją.

"Apie naują vidurinių reikalų ministrą, Chvostovą, galima tiek pasakyti, kad tai yra didelis reacionierius. Reacionieriškais darbais jis ypač pasižymėjo budamas Nižnij Novgorodo gubernatorium." Taigi, kaip matyt, šitos įvykusios rusų kabinete permainos Rusijos liaudžiai nieko gero nežada.

TORPEDAVO VOKIEČIŲ GARLAIVĖ.

Londonas. — Iš Kopenhago Reuterio telegramų kompanijai pranešama, jog pereitos subatos vakare prie Giedseris svytorio anglų povandeninis laivas E-19 torpedavo vokiečių laivą "Lulea". Atvežti pakraštini laivo "Lulea" jureiviai pasakojo, kad tas laivas buvo torpeduotas apie 3 val. po pietų ir jog apie 5 val. dar plururiavo ant vandens. Spėjama, jog visi (22) jureiviai tapo išgelbėti.

TALKININKŲ LAIVYNO ADMIROLAS ATSIKAKĖ NUO VIETOS.

Paryžius. — Admirolas Augustin Boue De Lapyrere, komanduotojas anglo-francuzų laivyno Tarpžemienėse jurėse, tapo paliuosuotas nuo vietos. Žinios praneša, kad jis pastaruoju laiku gana sunkiai susirgęs prašęs savo valdžios, kad jį paliuosuotų nuo užimamos vietos. Į jo vietą paskirtas vice-admirolas Dartige du Fournet.

SUDARYS TRIS ARMIJAS.

Londonas. — Laikraščio Times Bucharesto korespondentas sužinojęs, kad iš 11 bulgarų divizijų sudarys tris armijas, kurias komanduos sosto įpėdinis Borisas. Pirmoji armija vadovaujama gen. Bogatčevo, kuri kariaus prieš Serbiją, bus vedama linkui Uskub su tuom tikslu, kad perkirsti einantį iš Nišo į Salonikus gelžkelį. Antroji armija, vadovaujama gen. Tončevo, kariaus prieš Grekiją. Trečioji gi, vadovaujama gen. Teodorovo, saugos Rumunijos judėjimus.

Londonas. — Alexi Chvostovas, naujasai Rusijos vidurinių reikalų ministeris, pasakė laikraštiniams, su kuriais jis kalbėjosi spalio 11 d., sulig Reuterio kompanijai atėjusio iš Petrogrado pranešimo, kad jo paskyrimas ministru daug laimėjo nuo to, jog po Rusija vaikščioja gandai, kurie skelbia, kad Rusija esanti po vokiečių įtekme, o jis esą žinomas kaip "vokiečių priespaudos oponentas."

SMARKŲS MUŠIAI ANT BELGRADO GATVIŲ.

Londonas. — Spalio 10 d. žinios praneša, kad ant Belgrado gatvių tarp serbų ir vokiečių buvo smarkūs rankan mušiai. Stiprios serbų užpakalinių pulkų spėkos, nenorėdamos lengvai atiduoti priešui savo sostinės, narsiai laikėsi; serbai buvo pasislėpę už sienų bei mūrų ir iš ten šaudė į vokiečius, kuriems padaryta labai sunkių nuostolių.

Pasirodo, kad tik dalis didžiulės gen. von Mackenseno armijos įėjo į miestą ir užėmė jį. Kitos tos armijos dalys beveik tuom pačiu laiku užėmė į pietus ir piet-ryčius esančias augštumas.

Austro-vokiečių armija, užėmusi Belgradą, eina į rytus, linkui kalnų, kur pernai serbai atkakliai gynėsi prieš austrus.

Mušiai tarp serbų ir teutonų dabar eina išilgai upių Dunojaus ir Savos frontą; austro-vokiečiai nori pasidaryti sau kelią per Moravos klonį.

Serbų oficialės žinios praneša, kad austro-vokiečių atakos ant upės Drinos, nelabai toli nuo tos vietos, kur upė Drina įteka į Savą, buvo nepasekmingos ir kad pada-

ryta čia priešui didelių nuostolių. Austro-vokiečiai tapo atmušti atgal.

GREKŲ KARALIUS SERGA?

Londonas. — Vokiečių laikraštis Vosische Zeitung, kaip praneša spalio 11 d. telegramas, gavęs žinią iš Athenų, kuri skelbia, jog Grekijos karalius serga.

RUSIJA NĖRA PO SVETIMA ĮTEKME.

Londonas. — Alexi Chvostovas, naujasai Rusijos vidurinių reikalų ministeris, pasakė laikraštiniams, su kuriais jis kalbėjosi spalio 11 d., sulig Reuterio kompanijai atėjusio iš Petrogrado pranešimo, kad jo paskyrimas ministru daug laimėjo nuo to, jog po Rusija vaikščioja gandai, kurie skelbia, kad Rusija esanti po vokiečių įtekme, o jis esą žinomas kaip "vokiečių priespaudos oponentas."

Chvostovas išreiškė širdingą sympatiją vidurinėms reformoms, bet jis yra tos nuomonės, kad ramioji atmosfera, kuri įvyks po karės, suteiks daug tinkamesnes sąlygas įvygdimui tokių reformų, sako toliau tas pranešimas. Chvostovas ypač esąs priešingas labai aštriai cenzurai. "Mes galime mąstyti net apie sugrąžinimą baudžios", pastebėjus sąryšyje su tuo, sulig Reuterio korespondento. Naujasai Rusijos vidurinių reikalų ministeris išsireiškė už plėtojamą profesijinių unijų ir taipgi nurodė, reikalingumą kovoti su vokiečių pastangomis paimti savo rankas rusų pramonę.

"Visos pastangos turi but pašvęstos įgijimui pergalės, bet išvijimas iš Rusijos prieš dar nereiškia pergalės. "Musų tikslu yra Berlynas."

(Žiu? kite ant 8 puslapi.)

Iš Amerikos.

DAŽYTUVĖS DARBININKŲ STREIKAS.

Nashua, N. H. — Vienas mūsų skaitytojas prisiuntė mums iškarpa iš laikraščio Nashua Telegraph, kuriame rašoma apie vietinės dažytuvės darbininkų streiką ir streikininkų susirėmimą su policija. Laikė riausių, įvykusių spalio 7 d., kaip rašo paminėtas laikraštis, nukentėjo keturi policistai ir du streikininkai už tai tapo areštuoti. Ar iš streikininkų kas nukentėjo, ar ne, apie tai tas laikraštis nieko nesako.

Streikininkai reikalauja, kad būtų pakelta 15 centų ant dolario ir trumpesnės darbo dienos. Ligi šiol vietinės dažytuvės kaikurie darbininkai turėjo dirbti nuo 6 val. ryto ligi 5 val. vakare ir be jokios pertraukos.

Nashua Manufacturing kompanijos agentas, Roscoe S. Milliken, paskelbė, kad dirbtuvės busią uždarytos ant neapriboto laiko. Matyt, kad jam nepatinka teisingi darbininkų reikalavimai.

Mūsų skaitytojas sako, kad streikuoja nemažiau kaip 3,500 darbininkų, ir kad visi reikalauja didesnės mokesties ir trumpesnės darbo dienos. Streikininkai tikisi laimėti.

TAUTŲ NESUSIPRATIMAI BUS PAVESTI TARP-TAUTINIAM TEISMUI.

New York, N. Y. — Kuomet pasibaigs didžioji Europos karė, tai peralėtojo ir apgalėtojo jiegos bus visiškai nusilpusios, pasakė buvusis Amerikos prezidentas William H. Taftas savo prkalboje. P. Taftas yra prezidentas taikos įvykdimui lygos, įsteigtos pernai birželio mėn., Philadelphiajog.

Toliau Taftas stengėsi apibriežti lygos uždavinius. Pirmas dalykas, tai kad visi tautų nesuderintumai, del kurių pačios tos tautos nesuderintumai, bet kurie gali buti rįstami teismo pasiremiant įstatymų principais, — butų paduodami išristi tarptautiniam teismui, kuri ši lyga siūlo įtaisyti. Šis teismas turi turėti teisę ir galę paduodamus klausimus arba nesuderintum galutinai išristi, o jeigu negalėtų, tai turi turėti teisę paduoti tą dalyką tam tikrai taikos tarybai, kuri, išklausiusi abiejų pusių argumentų, padarytų galutiną nusprendimą.

kalėjime liet. belaisvių at-
 lankyti (su p. V. Landsber-
 giene), galop pats tiek sykių
 tikinosi delei su belaisviais
 algimosi, tik tiek težinotų
 apie "Globą" kiek yra T-tą
 painformavęs ("Pažvalga"
 N1, pusl. 7). Kad jis daug
 daugiau galėjo ir dabar ga-
 tu painformuoti — neabe-
 joju, tuo lab, kad jis prašė,
 kad "Globa" išduotų jam
 galiojimą Amerikoje pinigų
 parinkti...

Tarp ko kito tame T-tos su
 St. S. pasikalbėjime ("Pa-
 valga" N1) metėsi akysna
 man, kad p. St. S. kai kam
 tū. Kuktą ir kun. Jasuke-
 i)... Beto bereikalo Dr. J.
 Basanavičių pakėlė į vice
 ministrus, kuomet buvo
 tū. Kuktą... Daug kame te-
 t per T-ta neteisingai painfor-
 motas, daug kame p. St. S.
 tiką perstatė savotiškoje
 valgoje, bet apie tai tuo-
 rupe nerašysiu ir tai jau
 per toli nusikalbėjau nuo
 tiklo. Trumpai ta-
 kat sakysiu: Amerikie-
 či turėtų savo grašius da-
 tiniu momentu suvartoti
 1) lietuvų belaisvių,
 2) lietuvių, patekusių vo-
 luntar valdžion, arba, jei ne-
 tūrėtų, nei viener nei kitur
 taupyti, dėti kruvon, nes
 kare rasis daug spragų,
 kuri rasi, tik mums vie-
 ms, be jokių valdžių pa-
 labų reikės imties užtver-

Butų labai gerai, kad T-ta
 žinomei mūsų "Globos" at-
 stovu Amerikoje, ir žinoma
 tik T-ta apsiimsi, tai mes
 žinai siūsim daugiau ži-
 nių, taip pat ir įgaliojimą.
 Tuo tarpu, pakol "Globa"
 nėra legalizuota, negalim
 įgaliojimo, galop nei at-
 stovavimo parašyti oficia-
 liai, bet kaip tik pasiseks vi-
 šis tai įvykdinti tai negai-
 šiodami atliksime.

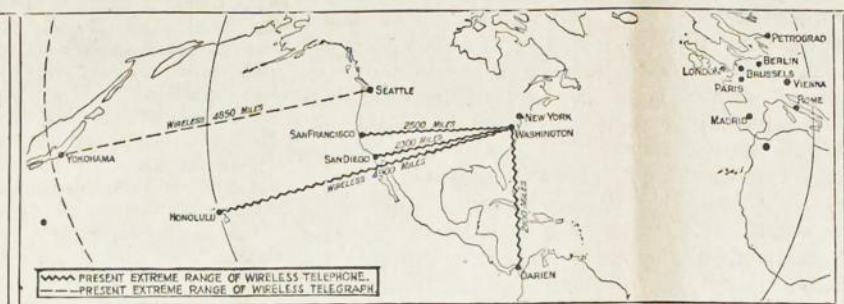
Prašome šiuo dalyku, o ir
 apskritai kaip stovi "Glo-
 ba" dalykai, Amerikoje pa-
 rašyti... Su pagarba
J. Z. Valaitis.
 Petrapylis, 29 d. rugp. 1915.

M. Petrauskas.
DAINININKAMS.

XI.
 Žmogaus balsas tai yra
 balsas, kurį pagamina su-
 kurtina veikmė balsinio in-
 stramento organai. Bal-
 sapsireiškia nuo to, kada
 balsas plaučiuosna oras,
 per gagarinę, suteikia balsi-
 nams stygomis virpėjimą.
 Stygų virpėjimas duoda
 garsą, o jau skaitlius tokio
 virpėjimo balsą daro tai
 augštesniu, tai žemesniu.
 Imama už valandėlę laiko 1
 sekunda ir per sekundą kiek
 vana virpėjimų, —tai retes-
 nis skaitlius virpėjimų duo-
 da žemesnius garsus, o tan-
 kesnis — augštesnius. Žmo-
 gaus garslė pajiegi nujaust
 labai plačią virpėjimų palai-
 pą, — nuo 16 iki 40,000 per
 vieną sekundą. Virpėjimų
 tarpas nuo garso iki švie-
 sai dar nežinomas; dideliau-
 sis virpėjimų skaitlius per-
 sikeičia į šviesą (t. y. mūsų
 organų jaučiama tuokart
 kaip švieša. Red.) Papras-
 ta muzikos palaipa, do, re,

Photo by American Press Association.
**Mokslėivės didžiausios pasaulyje High School (New Yorke, Washington Irving vardo)
 botanikos lekcijų.**

BEVIELIS TELEGRAFAS IR APSUPA ŽEMĖ.
 Zemlapyj dantuota linija parodo, kaip toli gali kalbėti bevieliniu telefonu, o taškuota li-
 nija parodo bevielinio telegrafo tolumą. Apačioj — burys išradėjų šioje srityje.

mi, fa, sol, la, si išsireiskia
 skaitlinėmis 1, 9/8, 5/4,
 4/3, 3/2, 5/3, 15/8 — 2.
 Jeigu gaidą do, tarp 3 ir 4
 linijų, smuikos rakto, pažy-
 mėsime 522 virpėjimais į vie-
 ną sekundą, tai dauginant ir
 dalinant galima atrast ir
 kitus balsus. Seniau buvo
 apskaitliuota gaida do 512
 virpėjimų į sekundą, bet Pa-
 ryžiaus Mokslo Akademija
 atrado, kad balsas kodel tai
 orkestrose pats savaimė
 lyg vis kyla augštyn ir
 kamertoną nustatė tru-
 putį augščiau. Dabar Pa-
 ryžiaus konservatorijos mu-
 zejuje yra pritaistas kam-
 mertonas, užvoštas stikliniu
 vardu ir pritaistas raktas
 pajudinimui. Balsą girdėt
 gali bile kas, bet arčiau pri-
 eit prie jo negalima, apsau-
 gotas.

Žmogaus balsas, gavęs
 pradžių gagarinėje, balsiniu
 stygų susmaigoje, perėda-
 mas per įvairias gerklės ir
 burnos dalis, gali arba pasi-
 gerint, arba sugest. Pasige-
 rina balso dailumas ir pajie-
 ga visųpirmu nuo to, jeigu
 padangių uždanga gerai pa-
 sikelia į viršų, nesulaiko bal-
 so, neatidalina dalies balso
 nosinėn tutin ir jeigu šoni-
 niai šulai nespaudžia ger-
 klės, bet ją paliuosojta. Tai
 svarbiausias pamatas tik
 gerumui paties garso. Page-
 rinimui tembro—varsos bal-
 so prisideda burna, o jau pa-
 darymui balsių tai vien veiks-
 mē burnos, lupų ir liežuvio
 (taipgi dantīs, uždanga,

minkštosios ir kietosios pa-
 dangės ir net nosis).
 Kiekvienas artistas žino
 ar privalo žinoti apie budą
 ir visą sutaisymą savojo in-
 strumento, tai tą patį turi
 žinot ir dainininkas, o juk
 dainininko instrumentas,
 kuriuomi jis naudojasi, rei-
 kalauja gilesnio apie jį su-
 pratimo, nes tokį instru-
 mentą galima greičiau ir su-
 gadint, greičiau balsą pra-
 rast, nežinant kaip jis nau-
 dot ir norint iš jo gaut dau-
 giau, negu jis gali duot.
 Anatomiškas aprašinėjimas
 kiekvieno organo, kuris lyti-
 si organo balso — balsinių
 stygų ir tt. butų per platus
 tokiuose trumpuose straips-
 niuose. Tokius dalykus gali
 išaiškint veikalai apie hy-
 gieną, o ypač apie higieną
 balso. (Hygiene de la voix
 du D-rMandl, Paris, 1879.
 Velesni veikalai apie daina-
 vimą Dr. Benier.)

Paprastame kvėpavime,
 balsinės stygos viena nuo
 kitos atsitolina labai toli ir
 garso padaryt nėra galima.
 Apsireikšti garsui butinai
 reikia, kad balsinės stygos
 viena prie kitos pilnai pris-
 artintų ir savu virpėjimu
 suteiktų garsą. Juo daugiau
 stygos išsitempdamos susi-
 glaudžia ir juo labiau buna
 iš plaučių spaudžiamas oras,
 tuo darosi augštesnis balsas.
 Garsas, eidamas per liuosai
 ir plačiai atidarytą visą
 gerklę ir burną, gauna jau
 čia platų skambėjimą ir var-
 są. Balso "kovos" didumas

duoda balso pajiegą. Balso
 "kova" apsireiskia tame,
 kad stygos susiglaudžamos
 užlaiko kvėpavimą, o pilvi-
 niai raumenis, išdunkščiai
 ir žemutiniai šonkauliai tą
 kvėpavimą varo lauk, tai ir
 darosi "kova".
 Kvėpavimai dalinasi į ne-
 girdimą, girdimą, į betikslį
 ir į tvarkų.
 Stengtis turēt vien negir-
 dimą kvėpavimą; girdimas
 kartais reikalingas scenoje
 prie tam tikrų afektų. Be-
 tikslis kvėpavimas toks,
 kur stygos jau kaip ir ren-
 giasi duot balsą, bet kvėpa-
 vimas "netvarkoj". Tvar-
 kus kvėpavimas tai tas,
 kuomet kvėpavimas yra
 prirengtas pradaryt susi-
 glaudusių stygų plyšį, kad
 suteikus stygomis virpėjimą
 ir garsą.

Dainininkui labai svarbu
 paimt garsą teisingai, pada-
 ryt kvapu teisingą kirtį ir
 balsines stygas, teisingą sty-
 gų ataką. Tai vienas iš pa-
 matingiausių dalykų pasta-
 tyme balso, —nugriebimas
 teisinga ataka teisingo to-
 no. Neteisingas kirtis ir ne-
 suspėjimas atidaryt laiku
 burnos tiek, kiek reikia, da-
 ro balsą "maumojančiu," nei-
 aiškum intonacijoje ir net iš-
 tarmėj. Bet jeigu permier
 buna didelis stygų įtempi-
 mas ar oro spaudimas, tas
 irgi blogai atsiliepia netik
 kad ant balso grynumo, bet
 ir greitai stygas nuvargina.
 Tokie nenormališki dalykai
 labai dažnai apsireiskia pas

nesilavinusius skyrium val-
 dyt kvėpavimą ir po tokiai
 vienai dainai, pilnu balsu
 atidainuotai, girdisi, kad
 dainininkas pavargo ir dito-
 nuoja, ty. nenulaiko balso
 tinkamam augštume — tai
 žemina ar kartais ir augšti-
 na.

Balso pajiega priklauso
 dar nuo didumo virpančio
 pluošto. Jeigu mes paimtume
 dvi paprastas stygas, bet
 viena jų butų storesnė, jas
 gi įtemptume vienu balsu,
 tai butų vieno ir to paties
 tono augštumos, —tuomet
 jų virpėjimas per sekundą
 butų vienas ir tas pats, bet
 storesnės stygos įtempimas
 butų didesnis ir balsas dides-
 nis. Tas pats buna ir su žmo-
 gaus stygomis, žmogaus bal-
 su. Jeigu basas ir tenoras
 paima vienodo augštumo
 gaidą, tai baso garsas di-
 desnis, bet kad sulyginus
 garsus, tai tenorai užtai gie-
 da augštesnes gaidas. Tas
 pats tarp sopranų ir kontr-
 altų.

XII.

Tuli dainininkai stengiasi
 paimt augštas gaidas spaus-
 dami gagarinę, smaugdami
 pačią gerklę. Tokiu budu
 nepridainuosi. Augštas gai-
 das reikia mokyties imt vien
 tik stygų įtempimu, palie-
 kant viską, kas yra aplink
 gerklę, liuosai atvirame pa-
 dėjime. Spaudimas oro iš-
 dunkščiais, pilviniais rau-
 menimis ir žemutiniaisi šon-
 kauliais yra ganėtinai stip-
 rus ir tamprus padarymui
 augščiausių gaidų, kokias
 tik stygos pajiegia duot.
 Krutinės žaginio paspaudi-
 mai ir augštesnės dalies
 raumenų dalyvavimas —pe-
 čių raumenis butų dargi pa-
 įvoringi, nes jų spaudimas
 neelastiškas, bet staigus ir
 dideliai sunkus. Drutieji
 raumenis, dalyvaudami oro
 spaudime iš plaučių, daro
 balsą tarpais rėkiančiu: čia
 dainininkas pradžioje su-
 šunka ir tolesniai jau pajie-
 ga spaudimo į plaučius ne-
 veikia, nes viršutinėje daly-
 je plaučiai aptverti kaulų
 žaginiu, kuris mažai pasi-
 platina ir mažai susiglau-
 džia, ypač pas vyresnius
 žmones. Patsai gi šušuki-
 mas, stygų nevienodas įtem-
 pinėjimas, blogai atsiliepia
 ant stygų ir poto jas sunku
 buna pataisyti, kad virpėtų
 lygiai ir elastiškai.

Balsas, kuris apsireiskia
 gerklėje, grynai stygų bal-
 sas,—be prietaiso to vožtu-
 vo, kaip tai gagarinė, burna
 ir nosis, nebutų netik geras
 ir malonus klausai, nebutų
 muzikalis, bet butų kur-kas
 mažesnis. Vožtuvas ar ant-
 vožu pavadinus dalis, ku-
 rios nuo stygų kaip truba
 praleidžia balsą lauk, daro
 stygose apsireiškusį balsą
 pilnu, gražum ir duoda įvai-
 rią varšą, įvairų budą, įvai-
 rū tembrą. Burnos ir nosies
 duburiai prigelbsti priemai-
 šai sąbalsiniams garsams
 prisijungti, obertonais, un-
 dertonais ir dar harmoniš-
 kais vadinamiems (Plates-
 nius išaiškinimus galima
 rast fizikoje).

balso, kuris apsireiskia, kaip
 kalboje, taip ir dainavime,—
 tai lyg kokias balsui antspau-
 da paženkinimui skirtumo
 vieno nuo kiti balso, — tai
 burnos ir visų vožtuvo dalių
 įtekmė. Kadangi vožtuvo
 dalis gali keistis susisiauri-
 nant, išsiplatinant ir dar
 kitaip, tai ir balsas gali
 but: nosinis, gerklinis,
 tamsus, šviesus, minkštas,
 aštrus, sausas, nejuokus,
 duslus. Bet balsas, savo bu-
 du turi tik dvi pamatines
 varsas: šviesią ir tamsią.
 Mažiau atidaryta gagarinė,
 daugiau atidaryta gagarinė,
 daugiau praverta burna
 —duoda švelnią varšą ir
 plačiai atidaryta gerklė, o
 mažai praverta burna duo-
 da tamsią varšą. Šviesios
 varsos balsės; a, e, i, —tam-
 sios —o, u.

Pas susenusius daininin-
 kus, kurių balsai buvo lavin-
 ti, augštosios gaidos beveik
 visuomet pasilieka geros,
 bet vidurinių gaidų varša
 genda. Tas buna greičiau-
 siai nuo to, kad kvėpavimo
 keliai pasidaro daug platesni
 ir mažiau elastiški, todėl
 vidurinio balso registras
 praranda savąjį sidabringu-
 mą, lankstumą ir susima-
 žina kokybė krutininio
 balso.

Visa tai, ką rašau, toli
 gražu nėra pilnu išaiškini-
 mu dainavimo budo. Dain-
 navimą plačiai išaiškint rei-
 kėtų labai platų ir didelį
 veikalą rašyt, kuriam ne-
 vieta butų laikraštyje. Čia
 mano tikslu yra duot trump-
 pav nurodinėjimus į dai-
 navimo meną ir paragini-
 mas studijuot tą šaką tiems,
 kurie nori but dainininkais
 profesionalais ar ir mėgė-
 jais. Aš čia neskirstau, de-
 lei suglaustų straipsnių,
 balso mechanikos, nuo ana-
 tomijos ir fiziologijos. Duo-
 du tik pamatinguosius pa-
 tarimus, kuriuos greičiau-
 siai bile kas gali sugiebt.

Buvau minėjęs apie bal-
 so varsas ir kaip kitai budai
 garsų vadinasi. Buvo aiš-
 kintas krutininis balsas,
 falcetinis ar fistula, kurie
 daugiau jau duodami gal-
 von, bet be flazeoletinio
 balso. Flazeoletinis balsas
 buna padaromas su labai
 lengvai leidžiamu kvėpavi-
 mu ir stygos virpa tik pa-
 čia plonoja dalimi, pačiais
 kraščiuokais. Tai tylus bal-
 sas, bet gana skambus ir
 flazeoletų nereikia spaut,
 kad jo garsą padidinus, nes
 tuomet varsos dailumas
 genda; tas garsas visuomet
 buna mažas, betgi labai gra-
 zus. Flazeoletiniai balsai ge-
 riausiai imasi nuo tos vie-
 tos, kur pasibaigia grynas
 krutininis registras pas vy-
 rus, o pas moteris mediju-
 me imasi mažai ir nekaip
 skamba, bet galviniame
 registre jis yra dailus, tik
 sunkiau gaunamas, negu
 pas vyrus. Vienok tokiu
 balsu reikia naudoties ma-
 žai, nes stygos "išsilepina",
 ir jas sunkiau buna įvest
 platesnin virpėjimą. To-
 kius dalykus gali daryt tie
 dainininkai, kurie moka pil-
 nai ir gerai valdyt kvėpa-
 vimą ir gerai supranta bal-
 so mechaniką.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Ketvergias, Spalio (Oct.) 14 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyriškai ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

DAR APIE MUSŲ SANTIKIUS SU PRUSŲ LIETUVIAIS.

Pereitą kartą mes pabrėžėme, kaip netakingai elgiasi tie laikraščiai, kurie dabartiniu laiku kiekvieną Prusų lietuvių žingsnį pasitinka ne tik su nepasitikėjimu, bet dar ir sėja neapykantos diegus plačiose mišiose. Bet štai kame viso dalyko svarbumas. Smerkdamieji kiekvieną Prusų lietuvių "pro-vokišką" žingsnį ir mandami — tuo labiau sakdami, kad tik vokiečių valdžios apmokami arba subsidijuojami jie Didž. Lietuvos ir Amerikos lietuvius stengiasi vokiečių simpatikais padaryti, — mes patį Prusų lietuviams paduodame į rankas tokį-pat ginklą, t. y. duodame jiems ne tik juridinę, bet ir moralę teisę manyti ir skelbti, buk visi, kurie del šiokių ar tokių priežasčių "stovi rusų pusėje" ir dar nori Prusų Lietuvą porusų aru "sujungti su D. Lietuva" — yra ne kas daugiau, kaip rusų valdžios apmokami agentai. O jeigu mes į vieni kitus žiūrėsime vien kaip į žmones, už pinigų tarnaujancius vienai ar kitai pusei — tai prie ko gi mes prieisime? Kam tuomet dar kalbėti apie kokią ten bendrą lietuvių politiką, apie Didž. ir Mažosios Lietuvos susivienijimą? Tartis ir vienytis galima tik tuomet, kuomet esama ištikinų, jog ir kita pusė ne veidmainiauja, ne iš šalies kitų apmokama nori su mumis vienybėn sueiti, bet taipgi yra giliausiai ištikinusi, jog suėjus kruvon abiems pusėms bus naudingiau.

Su parsidavėliais tartis negalima — į juos galima tik su panieka žiūrėti. Ir ar atsiras tarp mūsų nors vienas žmogus, kuris ištikrųjį ranką ant krutinės padėjęs, galėtų pasakyti, kad Gaigalaitis, Stepulaitis, Stiglorius, Vyduanas ar kt. yra vokiečių valdžiai parsidavę? Jeigu atsirastų, tai ar galėtų jisai savo nuomonę bent kokiū rimtesniu argumentu (nekalbant jau apie faktus) atremt? Nes nurodymai į tai, kad, pavizdžiui, Dabartis "stengiasi lietuviuose sudaryt vokiečiams prielankią opiniją" arba kad Dr. Gaigalaitis pataria nesiųsti aukų Rusijon, o per Prusų lietuvius — Lietuvon, — šie du nurodymai yra taip jau menkos vertės ir taip naivūs, kad reikia stebėtis, kaip juos gali vartoti rimtų laikraščių bendradarbiai ir redaktoriai. Juk, atkartojame, šiuo mastu matuojant tai visa Didž. Lietuvos ir Amerikos lietuvių spauda, išskiriant gal Keleivį, (drauge su jai

priklausančiais žmonėmis) reikėtų laikyti parsidavusiais rusų valdžiai arba bent jos subsidijuojamais. Ar būtų tai teisybė?

Užimtoji mūsų laikračių pozicija prieš Prusų lietuvius, santikius su jais gali ne pagerinti, bet vien pabloginti. Nes kas gali norėti turėti kokius nors ryšius ar reikalus su žmonėmis, kurie savo fanatizme net "į barzdą spiaudyti" ragina? Kas gali neužsigauti, kuomet žmonės, kurie save dar broliais vadina, ima ir lengva sąžine viešai paskelbia, buk atliekamas darbas ar išreikštoji nuomonė yra vien valdžios apmokama, t. y. nupirkta, — tuo tarpu kaip tai daroma iš tikros širdies ir del tyriausių ištikinimų?

Rods, nereikia mums su tikti su visa-kuo, ką tik Prusų lietuviai sumano ar pasako. Mes turime pilną teisę ir net pareigą kritikuoti tuos jų žingsnius ir darbus, kurie, mūsų numone, yra klaidingi ar negerai. Mes taipgi, jeigu materialiai juos šelpiame, galime reikalauti tam tikrų sąlygų išpildymo. Ir prieš šitai ne tik niekas iš mūsų, bet nei iš pačių Prusų lietuvių nieko neturės. Bet ir nesutikdami, ir kritikuodami, ir tam tikras sąlygas statydami — visuomet turime laikytis jei jau ne literatiško, tai bent žmogiško padorumo ribų ir neįtarinėti kitų žmonių bloguose noruose arba parsidavime vien tik delto, kad jie yra kitokių nuomonių arba elgiasi ne taip, kaip mums patiktų. Ir Prusų lietuviai, manome, perskaite pastarosios savaitės laikračių mūsų laikraščių negražius ir nepamatuotus jų įtarinėjimus, per daug neįsižeis, atsimindami, kad toli gražu ne visa lietuvių spauda taip apie juos mano ir rašo ir kad tie, kurie taip pasielgė, "nežinojo, ką daro".

MUSŲ "SATYRA".

Mūsų humoras, o ypač satyros raštija beveik niekuomet ir niekur dar nepasirodė, kad tikrai būtų tą vardą užsipelnusi, bet "humoras" ir "satyra", vartojama mūsų Amerikos lietuvių laikraščių, yra pavirtusi tiesiog į "pletkas" arba ir atvirą atskirų asmenų ar įstaigų šmeižimą.

Kalbame ypač apie mūsų daugelyje laikraščių įvestas "pastabas", "kibirktis", "juokų skyrius" ir kitais kitokiais pavadinimais įvestus skyrius, kurie neva turėtų skaitytojus prajuokinti, jų ir visos visuomenės narių ydas pašiepti, bet kurie ištikrųjį tik sėja žmonėse pagiežą, neapykantą, nepasitikėjimą vieni kitais, o dažnai paleidžia į sviatą ir tokių "pletkų", kurių nesugalvotų nei gudriausias Lietuvos davatka. Nepatiko kam nors kokisai asmuo ar įstaiga, užsimanė "igilti" arba teisingiau pasityčioti iš sau nepatinkamo žmogaus — ir rašo

ma "pastaba", "kibirktis" arba "juokas", kame tikro humoro nei satyros nėra nei už pentuką, bet už tat autoriaus neapykantos tulžies — už visą penkdolerinę. Na, o jeigu toksai "satyriskas" gali bent kiek prisikabinti prie "kitos partijos" ar "srovės" arba žymesnio "priešingos" srovės atstovo, — tai jis paleis į sviatą visa, ką tik blogiausio ir nešvariausio įstengs sugalvoti. O buna pas mus ir tokių atsitikimų, kad patį redaktoriai arba artimiausieji jų bendradarbiai, drovėdamiesi arba bijodami (kad nepatirtų teisman) parašyti diskredituojantį straipsnį ir padėti savo vardą, pasirašo slapyvardžiu ir "juokų" skyriuje paleidžia į žmones.

Bet dar būtų tik pusė bėdos, jeigu tokių "satyrinių" visuomenę demoralizuojantis darbas tuomi ir pasibaigtų. Vienok to nėra. Asmenį ar kokią visuomenės įstaigą neva "pašiepiantis", o ištikrųjį dažnai šmeižiantis ar bent diskredituojantis dalykas, laikraštyje skaitytojų išskaitytas, labai dažnai visai nelaikoma "juoku" ar satyra, bet tikrų tikriausiu faktu. Toji paskala paskui eina iš lupų į lupas, kiekvieno dar vis "padailinama", —kaikada net kitų "satyrinių" kituose laikraščiuose atskiedžiama, ir galų gale išeina tokia "istorija", kad tikrasis jos autorius nei nepažįsta.

Bet ko norėti nuo paprastų laikraščių skaitytojų, kad rimtųjų laikraščių redaktoriai patįs tokių "juokų" neįstengia suprasti... Štai naujusias atsitikimas. Tėvynės Kipšas, kuris iš visų mūsų "satyrinių" dar dažniausia savo vietoje buna, viename paskutiniųjų "Tėv." numerių padarė tokią "pastabą": — "Ar galite atvaizdinti sau tokį baisų paveikslą: Lietuviams bėgant iš Vilniaus, mūsų rašytoją Žemaitę šelpė Lietuvos Draugija nukentėjusiems del karės šelpiti!...."

Visaip buna, galėjo ir taip atsitikti. Delko ne?" Kipšas, matykit, norejo tuomi Žemaitę pasakyti: tu rašei mums laiškus, kad neremtume Liet. Dr. nuk del karės šelpiti, kaip "klerikališkos", bet nelaimėje pačiai galėjo prireikti tos draugijos pašalpa naudotis. Kad čia jau ne "juokas", bet moralas ir polemika — tai aišku. Bet štai ką iš to padarė Vienybė Lietuvninkų. Ji savo "Peržvalgoje", t. y. Redakcijos straipsnių skyriuje minėtą Kipšo "pastabą" (be pradedamojo ir be pabaigiamojo sakinių, t. y. visai be "satyros" ypatybių) paduoda kaip įvykusį faktą! ir nuo soves dar prideda tokį moralą: "Tai indomu kaip ji neiškrito per tą jos pačios paskelbtą rėtį, kuriuomi buk Lietuv. Draug. sijoja pašalpos prašančius. P-as Kipšas sušunka: "Visaip buna," mes gi dar pridursime, kad Lietuv. Draugija su Žemaitę pasielgė kaip tikra motina. Nors Žemaitė ir buvo metusi

į Draugiją akmenimis, bet anoji ją papenėjo."

Vadinasi, iš Kipšo "satyros" jau redaktorių galvose išėjo visa istorija apie Žemaitės "penėjimą". O į ką pavirs toji "satyra", kuomet tie Tėvynės ir Vien. Lietuvninkų numeriai pasieks tamsiausius ir toliausius Amerikos lietuvių kolonijų užkampius ir bus dar savaip "paaiškinti" vietinių "svietėjų"?

Šitą faktą nurodėme tik kaip naujais ir kaip charakteringiausi tuo žvilgsniu, kad pradžių tam davė vienas švariausių Amerikos lietuvių laikraščiu. Tik vienas dalykas: jeigu taip atsitinka įvairiausių mūsų laikraščių ir laikraštinių tarpe ir dar santikiuose su asmenimis gal but idejomis ir pažvalgomis artimiausiais, tai ko turi prisilaikyti žemiausia stovintieji laikraščiai ir laikraštinkai su didžiausiais savo idejų priešais? — Šitą klausimą pastaciau net neįjauk darosi... Užbaigsiame šias savo pastabas apie mūsų "satyrą" Vinco Kudirkos žodžiais:

"Satyros pirštas turi būti atkreiptas į išjuokiamą piktybę, o ne į tą ar tą žmogų. Per satyrą žmogus turi matyti savo silpnybę išto, o niekad neturi matyti ant savęs atkreiptų akių viso svieto ir girdėti besityčiojimus minių, linksmų, kad nurodyta jiems auka, ant kurios sprando gali sukrauti savo tokias pat išjuokiamas silpnybes. Taigi parašyti satyrą kur kas sunkiau, ne sustatyti puikiausią pamokslą; prie satyros reikia ir mokslo, ir išminties, o taktu kur kas daugiau, kaip prie kitų rašto dalykų."

Iš laikraščių.

DRAUGAS Nr. 41 įdėjo p. V. K. Račkausko, "Tėvynės" redaktoriaus laiška, kuriame atsakoma į p. Gabrio ir "Draugo" reikalavimus — nurodyti faktus, kuriais remdama V. K. R. "Tėvynėje" buvo išsitaręs, jog p. Gabrys "netiesiasis budais stengiasi sudaryti sau karjerą."

P. V. K. R. savo nuomonę dabar remia šiais nurodymais: 1) kad budamas Amerikoje p. Gabrys išnaudojo žmonių pasitikėjimą ir kaipur dalį surinktų aukų pasiėmė savo vedamam informacijų biurui, tuotarpu kaip žmonės aukoją nukentėjusiems nuo karės šelpiti; 2) kad Amerikoje renkami ir p. Gabriui siunčiami pinigai sunaudojami be jokios kontrolės; 3) kad p. Gabrys nusikraudė "Lietuvių Mokslo Draugija", pasisavindamas Geografijos vadovėlį kuriam išleisti pinigų davė amerikiečių "Vadovėlių Fondas", ir visą tą bylą pervedė LMD — jai; 4) kad Paryžiuje p. Gabrys nusikraudęs du dailininku — B. ir J. vėl piniginiuose reikaluose. Pirmieji du užmetimai p. V. K. R. paduota kaip jam pačiam žinomi faktai, 3-is paremta ištraukomis "L. Mokslo Draugijos" protokoly; o ketvirtasis privatiniu K. Š. laišku iš 1914 metų.

P. J. Gabrys tame pat "Draugo" Nr. atsako "ant p. Račkausko melų ir šmeižtų", savo ilgą raštą pradėdamas šiais žodžiais: "Na, tai pagaliau p. Račkauskas, surinkęs visus bobų plepa-

lus, melus ir šmeižtus pasirijo parodyti visuomenei kokiais keiliais aš iškilau į tą augštą visuomenės vietą, kurią aš šiandie užimu mūsų tautoje.

Išties, gaila man laiko, brangaus laiko ir viko, kurį dabar esmi visą intempes, idant šiame baisiam krizy, ištikusiam mūsų tėvynę, kiek galint pagerint jos likimą ateityje.

Bet kadangi taip svarbioj valandoj atsiranda lietuvių tarpe žmonių, kuriems labiau rupi ypatiskumai už viešąjį labą, kurie išmisiais ir netikusiais bobų plepalais stengiasi mesti ant manęs šešėlį, — priverstas esmi imti plunksną rankon ne pozityvio darbo dirbimui tėvynės labui, bet tų plepalų melagingumo prirodymui."

Toliau p. J. Gabrys visus p. Račkausko užmetimus griežtai užginčija. Pirmiausia esą surinktos Amerikoje aukos ėje ne jo, p. Gabrio, biurui, bet Lietuvos Informacijos Biurui. Tai esąs "faktiškas pataisymas". Be to esą prieš prakalbas visur budavo pranešama, "kokuo tikslu jisai atvažiavęs". Biuro gi biudžetui kontroliuoti esąs pakviestas į kasos globėjus "kun. K. Matulaitis, Londono lietuvių klebonas, kurio tyrumas ir teisingumas, it senovės Aristido, yra žinomas visai Lietuvai". Su L. Mokslo Draugija tai buvęs tik tai nesupratimas del informacijų stokos ir vieno knyginniko bei keletos "pirmieiviaujančių" komiteto narių neteisingu reikalavimu, nesa Geografijos vadovėlis, sulig sutarties su amerikiečių Vadovėlių Fondu, priklausęs ne L. Mokslo Draugijai, bet jam, p. Gabriui. Reikale su tais dviem dailininkais p. Gabrys esąs visai nieko nekaltas. Vienas jų buvęs skulptorius Jucaitis, kuriam, Keistučiui Šliupui prašant, p. Gabrio vardu buvo atėję iš Dr. Šliupo "pora desetų dolerių", bet tie pinigai tuojau dailininkui buvę atiduoti, o ne laikyti pora metų, kaip K. Š. rašo. Kitas dailininkas buvęs p. Brakas iš Prusų Lietuvos, kuris turėjęs "gražią Dievo dovaną, bet ant nelaimės buvo didis tinginys ir turėjo pusėtiną ožį". Ir ne Gabrys Braką kame nors nusikraudęs, bet Brakas Gabriui daug nemalonumų ir skriaudos padaręs savo nepunktualiskumu". Ir visa istorija su tais dailininkais ir Keistučiu Šliupu esant tik "begėdiškas melas", daugiau nieko, ir p. Gabrys iš p. V. K. Račkausko reikalauja atsakumo į dvi savaites, o jei ne, tai šauksias prie Teismo grotų.

Tuo budu, išrodo, mes galime susilaukti antros laikraščių bylos. Nesikišdami į tą dalyką — nes tai "Tėvynės" ir V. K. Račkausko reikalas, mes skaitome savo pareiga pabrėžti tik tai, kas mums žinoma apie asmenis ir įstaigas, p. Gabrio atsakyme skaudžiai užgautas. Pirmiausia turime pabrėžti, kad šiu žodžių rašytojui teko dalyvauti kaip tik tame pačiame Lietuvos Mokslo Draugijos suvažiavime posėdyje, kuriame visas dalykas su p. Gabriu plačiai buvo apkalbėtas ir į protokolą įrašytas. Del to dalyko suvažiavimas ir "pirmieiviaujančius" ir "nepirmieiviaujančius" visi nebuvo pasiskirstę, bet visi, kaip vienas, visą dalyką supratome taip, kaip jis buvo užrašytas protokolan ir p. V. K. R. cituotas. P. Braką šiu žodžių rašytojui taipgi teko gauti gerai pažinti per trejetą metų Prusuose, bet nei tinginio, nei ožio jame nebuvo pastebėta: priešingai, tai buvo vienas artimiausių Vyduono draugų ir visų labai mylimas ir gerbiamas žmogus. Apie savo santikius su p. Gabriu, išėjus iš kalbos, niekuomet nieko patsai nesakydavo, ir net klausiamas tik susijudindavo ir trumpai pratardavo: "teglu jisai žinosi..."

Zinoma, iš šito mes jokių išvadų daryti nemanome, o vien pabrėžiame, kad p. Gabrys Lietuvos Mokslo Draugijos suvažiavimo momentą bei jo komitetą visuomenės narių nupiešė, lygiai kaip neteisinga charakteristika p. Brako tinginiu ir ožiu. Apskritai, skaitant p. Gabrytokių nervingą atsakymą su tuo daug sunkių užmetimų ir žmonių asmenų ir įstaigų, kurių dabar savo balso negali paklausti, prisimena mums vieno rusų rašytojo pastaba: "Ne pištut tak prostranno Riešitelnago otkaza!"

Dr. Stankaus byla su "Saule" pasibaigė. "Kova" Nr. 41 rašo: "Sugrįžo dr. Stankus iš Lietuvos su "Saule", kuri buvo paskelbusi, buk tula Pankokaitis mirusi per dr. Stankaus nemokėjamą operaciją padaryti. Teismas įvyko Pottsvillėje, Pa. Stankus buvo apskundęs "Saule" del \$20,000. Teismas atrado, kad "Saule" savo pranešimais apie tą operaciją neteisingai ir skriaudė dr. Stankui, bet neteisingai atlyginti Stankui tik \$100. Na, o byla ir vienai ir kitai pusei lėšavo ne mažiau kaip po \$1000."

DARBININKAS Nr. 8 patiešė kaip ir programinį straipsnį apie darbininkų klausimą. Rašo: "Kad taip svarbų klausimą išspris privalo dalyvauti valstija, Bažnyčia, visuomenė, darbininkai, net pats darbdaviai. Pirmiausiai valstija privalo prižiūrėti kad mašinų užtaisymai ir pati darbo vieta negrasytų darbininko gyvasčiai ar sveikatai, kad perjauni vaikai nedirbtų, kad priaugantieji ir moters nebut darbu apsekiuti. Prie apgynimo priklauso saugojimas nuo dorisko pavajaus, persikiant darbe lytis taip-pat uždraudžiant dirbti v karais ir naktimis moterims. Pirmas žingsnis prie gerovės yra tinkamas, sveikas butas, čia dalykas darbdavio ir iš dalies miesto."

Toliau rašoma apie miestų pagalbą, darbo biurus, "darbininkų apsaugas", gi "svarbiausias dalykas tai paskyrimas algos." Bet "kad būtų šis klausimas, sąlygomas maintantis, nuolatos tyrinėjamas ir nušviečiamas, ir kad net besažinių žmonių pridėramoj pagarboj laikomas, darbininkai iš savo pusės privalo remti universitetą, kuris yra dyklė sutvarkymo visų šakų gyvenimo. Lietuvių apystovose, lietuvių darbininkų geros ateities kelius nurodyti gali Lietuvos universitetas. Daug gali pats darbininkai sau pagelbėti, rišdamiesi į draugijas jų labai steigiamas. Pirmiausiai jie privalo teikti draugijas jų varomo amato." Vienok "jokios reformos tarp darbininkų neprigys, jeigu juose neatsigaus ir nesutvirtės giliaus tikėjimo dvasia. Darbininkų taupumas, įvartus, padorus gyvenimas, jų patenkimas, žodžiu — visa moralė jų jėga remiasi vien ant pamato tikėjimo." Taip tai taip, bet šitaip darbininkų klausimą "rišant" mes matome jau pora tuksantų metų vien pas krikščionis. Bet ar išrištas?

MOKSLEIVIS Nr. 32-34 straipsnyje "Mes ir visuomenė" rašo apie Rymo-Katalikų moksleivių santikius su visuomene. "Vyčiai — tai mūsų dvasia" — sako Moksleivis. Blaivininkų seimas — "čia ir mūsų reikalas". Motery (Rymo-Kat.) Sąjunga — "proga mūsų draugėms lavintis visuomenišrame gyvenime". SLRKA. ir LRK. Federacija — tai dirva mokslo baigiantiems. Bet štai dar "Neseniai čia gyvuoja nauja "L. R-K. Spaudos Draugija", kurios užduotis leisti tikybinio, tau tiško visuomenišku ir mokališko turinio knygas, bei remti ka-

Spaudos moksleivis. Čia "Darb" skaitytojų katalikų patį mums re duoti ar tik reiki vardu. Neženka murgis negr pteinti gi laikrašči, i šalyje tepas jai galėtų padamas v moksloius, daug žmonių kaip na murgas kat kat pastang Dabar mok moksleivis, kad j draugijas jū varomo amato. Viena klaušin imiai tai, kaip tiklo katamai katam katam. Pirmiaus ošis, par lity but. Kad katalikis moksleivis, kad j sąjunga. murgas p. jū ligio levis. "Svies tiems laiv nepirgali tyti savo tyti. Katalik turėtų la laikrašči tik artin gal but but šilika išt kalama, tyta, tai tikuoose visuomene Agen

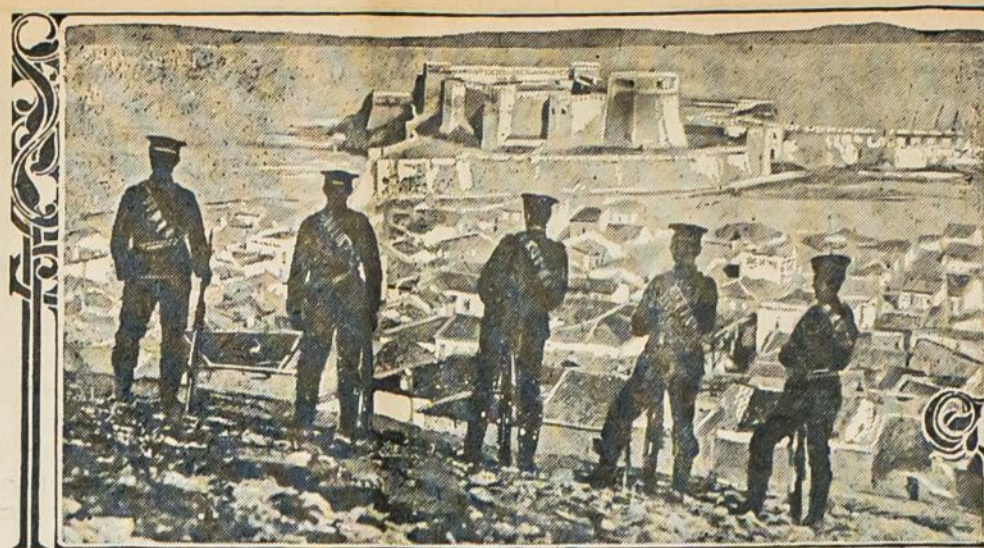

Photo by American Press Association.

Anglų sargyba prie Dardanelių.

mijas labiausiai pasidarbuojusiems ir tt.

Kad agenturoms geriaus sekis darbas, turėtų jį moraliskai remti visi intelektualieji tos vietos žmonės. Ypač daug čia galėtų padėti gerbiameji kunigai. Tik čia drįstu išreikšti mintį, kad labai reikėtų atsižūrėti į tą žmonių psichologijos dėsni, jog draudžiamas dalykas sužadina žmogaus žingeidumą ir norą jį iširti. Jėvų pilnas yra pasaulis ir žingeidumas tai bendra ypatybė visų žmonių. Ne tiek reikėtų užsipuldinti viešose vietose ant nedorų laikraščių, kiek aiškinti ramiai svarbą sveikos ir praktiškos spaudos ir blėdį, pacinančią iš nedoros; netiek reikėtų barti žmones už skaitymą bedieviškų raštų, kiek raginti juos, kad remtų, skaitytų ir platintų katalikišką spaudą. Apiskritai naudingiau bus laikytis tame dalyke taktikos pozityvės, o ne negatyvės.

Sutraukdamas visą, ką pasakiau, į kruva, atkartojau, kad katalikiškų laikraščių agentūros —

- 1) turi platinti tik tuos laikraščius, kurie priguli į "Katalikiškų Laikraščių Sąjungą."
- 2) turi sujungti idėją su bizniu taip, kad vienas kitą remtų, ir
- 3) turi organizuoti "Jaunų Spaudos Apaštalių Armijas."

*) Per laikraštinių susivažiavimą 29 rugs. 1915 m. Brooklyne priėmė dar šie laikraščiai: "Žvaigždė," "Darbininkas," "Tautos Rytas" ir "Pittsburgo Žinioms" leisti Bendrovė.

**) Katalikiškų laikraščių Sąjunga nutarė padaryti kol kas išimti "Lietuvių Dienraščius Katalikius," ten kur jo žmonės reikalauja ir tik patol, pakol tas dienraštis laikysis prielankus lietuviams katalikams krypsni.

SAVAITĖS APŽVALGA.

KARĖS BĖGIS.

Padėjimas Balkanuose šią savaitę galutinai paaiškėjo. Bulgarija stojo austrų-turkų-vokiečių pusėn ir jau karėn įšvėlė. Rusijos juodųjų jūrų laivynas bombardavo Bulgarijos uostus. Francuzų-anglų kariuomenės, per Grekiją, skubinais serbams pagalbom. Turkai siūnia kariuomenės Bulgarijos pagalbai prieš rusus, o austro-vokiečiai, vadovaujami Galicijos ir Lenkijos pargarsėjusio Mackenseno, įsibrovė Serbijon, paėmė Belgradą ir Semendrią bei veržiasi tolyn nežiurint kad serbai pora kartų smarkiai juos sumušė. Patįs bulgarai dar tik spalio 12 d. perėjo serbų rubežių ir didesnin mušin nestojo.

Kitų Balkanų valstybių padėjimas dar nevisai aiškus. Ypač Grekijoje. Venizelos vyriausybė, kuri buvo talkininkams prielanki, Grekijos karalius privertė pasitraukti. Ministerijai sudaryti pakviesta Zaimis, žinomas Grekijos karaliaus — tisingiau, karalienės ir draugė vokiečių šalininkas. Bet, matyti, atvirai stoti vokiečių pusėn net ir Zaimis nedrįsta. Ministerijon jis pakvietė taipgi ir "opozicijos" atstovus, t. y. Venizelos šalininkus. Anglijos, Francijos, Italijos ir Rusijos "nesugriaunamų argumentų" (gazinimų blokada ir kt.) įtekmeje kalbama apie taip vadinamą "mielaširdingą neutrali-

tetą", t. y. pati Grekija nors karėn išvien su talkininkais nestosiant ir serbams apsiginti nepadėsiant, kaip buvo žadėjusi, bet leisiant liuosai talkininkams per Grekiją siųsti serbams pagalbą. Iš kitos pusės naujausias telegramas praneša, buk Rumunija galutinai yra nusprendusi stoti karėn išvien su talkininkais, tik turinti dar geriau prisirengti. Dabar einanti mobilizacija.

Visa šitai rodyte rodo į nepaprastai painų padėjimą ne tik Balkanų valstybėje, bet ir apskritai visoje Europoje. Serbai patys vieni nors ir gali nemažai nuostolių austro-vokiečiams padaryti, bet toli gražu negali bulgarams ir austro-vokiečiams gėdės atsispirti. Talkininkai del savo pačių naudos turi darbar stengtis ne tik padėti serbams atsilaukyti, bet dar ir Bulgariją sumušti, Konstantinopolį prisidėjimas čia būtų talkininkams gera pagalba. Bet šios bijosi vokiečių ginklų ir abejoja del galutinio talkininkų pergalės.

Vakarų fronte francuzai su angliais vis dar yra geresniame padėjime už vokiečius. Champagne, Artois, Loos, augštumas Nr. 70 ir 140 — vis tai vietos kruvinausių karų, kurios pasibaigė anglų-francuzų laimėjimais. Bet kad tie talkininkų laimėjimai būtų sulaužę vokiečių galybę — to pasakyti negalima. Priešingai, patįs vokiečiai ne kartą užpuolė talkininkus, nors ir budavo atmušami.

Rytuose — t. y. Rusijoje — didžiausi mušiai vis eina del Rygos ir Dvinsko. Prie Rygos ir praicitą savaitę vokiečiai arčiau prisariant negalėjo. Prie Dvinsko vokiečiai buvo iš vienos pusės besiantina. Jau užėmė Ilukštą, taipgi keletą vietų į žiemų vakarus nuo Dvinsko. Bet iš kitos pusės — į pietų-vakarų rusai keletą kartų sukulė vokiečius, o spalio 12 d. telegramos skelbia, kad vis frontu prie Dvinsko vokiečiai vien ginasi. Rusai esą susilaukę daug naujos amunicijos ir ypač kanolių, todėl vokiečiams taip ir nesisekė. Vilniaus gubernijoje jau aną savaitę vokiečiai buvo priversti keliolika verstų pasitraukti atgal prie Vileikos, Smargonio. Šią savaitę didelių mušių čia visai nebuvo, lygiai ir toliau Lenkijoje. Užtat Volyniaus gub. ir Galicijoje rusai braujasi pirmyn, ir čia austro-vokiečiai priversti trauktis atgal, dažnai palikdami net nemažą nelaisvių ir kanolių.

Bendras dalykų stovis nevisai dar aiškus. Aišku vien vienas dalykas — kad visos valstybės ir tautos nesvietiškai nuvargintos. Vien Prusijos oficialuose pranešimuose pažymėta, kad ligi rugsėjo 28 d. užmušta arba sužeista arba prapuolė 1,916,148 kareivių. Tai vien Prusijos, neskaitant kitų Vokietijos valstybių, k. a. Bavarijos ir kt. Austro-Vengrija pražudė nemažiau

Kiek žuvo rusų — tai turbūt tik šventieji žino, bet visiems aišku, kad labai, labai daug. Taip-pat francuzų, anglų, turkų ir kt. žuvo nemažai. Su pinigais taipgi visose valstybėse didelė bėda. Talkininkai pusę milijardo gavo pasiskolinti Amerikoje, bet tai lašas jūrėje...

O karės galo vis tik dar nematyti. Rusija, kaip rodosi, apie atskirą taiką su vokiečiais visai nemano. Kunigaikštį Nikolajų pasiuntus Kaukazan, vyriausijin štaban pribuvo francuzų generolas d'Amade su kitais francuzų aficeriais, kurie esą bendrai su karės ministeriu Polivanovu ir gen. Kuropatkinu visą karės strategiją vedą.

AMERIKOJE.

Svarbesnių atsitikimų Amerikos žmonių gyvenime nebuvo, žinoma, jeigu neskaityti "base ball" ir panašių "lenktinių", kuriomis amerikiečiai labai interesuojasi, bet kurios šiaip neturi visuomeninės svarbos. Savaitės kronikos apžvalgon nereikia taipgi traukti nei tokių atsitikimų, kaip (paavizdžiui) Chicagos streikuojančių rubsiuvių daužymas ir net šaudymas, nes tai taipgi "paprašti" atsitikimai. Nepaprastu atsitikimu vien gali būti kad ir tas faktas, kad Chicagos miesto saliuininkai net keletą metų įstatymų nepildyti savo valstybės įstatymų, draudžiančių šventadieniais pardavinėti, ir tik dabar Thomsonas, pasiduodamas blaivininkų organizacijų kolektyviam spaudimui, griežtai įsakė policijai daboti, kad valstybės įstatymai būtų pildomi ir šventadieniais visi saliuonai kad būtų uždaryti.

Rusija su savo vidaus "politika" vėl stovi pirmojoje vietoje. Atsisakė sinodo oberprokuras Samarinas ir vidaus reikalų ministras Sčerbatov. Tai buvo du žmonės, ant kurių Rusijos žmonės dėjo daug savo vilčių. Nebuvo juodu kokie demokratai, nebuvo nei liberalai, bet visgi nebuvo nei reakcionieriai. Stolypno ar Pobiedonosevo tipo. Jie atstauti, arba, kaip diplomatai sako, "atsisakė" iš vietų delto, kad valdomųjų sluogsnų politika nesutiko su jų. Jiedu, mat, pritarė liberališkajai Dumos programai ir buvo pasiryžę bent truputį atleisti retezius, kuriais yra sukaustytas visas Rusijos žmonių gyvenimas. Kas bus Samarino vietoje, dar nėra tikros žinios. Bet vidaus reikalų ministerio vieton buvusio žemiečių veikėjo Sčerbatovo paskirtas buvusis žemojo Novgorodo gubernatorius, dabar Dumos atstovas — garsusis Chvostovas, pačių dešiniųjų reakcionierių vadas, o savo gubernatoriavimo laikais pasižymėjęs kaip vienas žiauriausių "kromolentų" naikintojų. Užsienių kraspondentams Chvostovas pasigyręs, jisai pripažįsta, reikalingomis vidurines šalies reformas, bet tai galį įvykti tik kare

LIETUVIUIOSE.

Žinių iš Lietuvos taip kaip neturime. Vien charakteringas šiam "At." Nr. J. Z. Valačia paduodamas pranešimas, kad praicitą kartą minėtas "Petrogrado Balsas" bus ne p. Yčo leidžiamas laikraštis, o viso komiteto Lietuvių Draugijos nuk. nuo karės šelpiti oficialios organas.

AMERIKOJE.

Amerikioje mums metėsi į akis du dalykai. Pirmas — neatsiradimą ne tik lėšų, bet nei bendradarbių išleisti rinktiniam veikalui apie Lietuvą ir lietuvius — jų politikinį, ekonominį ir kulturinį plėtojimą (istorija) ir dabartinį stovį. Antra rašinio — Dr. Šliupio parašyto (90—96 pusl.) vardu "The Lithuanian in Retrospect and Prospect" su tokio turiniu: The Lithuanians of Antiquity; 2. — The Lith-Letts of the Middle Ages; 3.—The Hardships of Protestantism in Lithuania; 5. — The Decline and the Partitions of Poland; 6. — Lithuania during the Reign of Czar Alexan. & Paul; 7. — Lithuania during the Reign of Czar Alexander I; 8. — Lithuania during the Reign of Czar Nicholas I; 9. — Lithuania during the Reign of Czar Alexander II; 10. — Four Decades of Contentation and Suffering; 11. — The Outlook.

AMERIKOJE.

Svarbesnių atsitikimų Amerikos žmonių gyvenime nebuvo, žinoma, jeigu neskaityti "base ball" ir panašių "lenktinių", kuriomis amerikiečiai labai interesuojasi, bet kurios šiaip neturi visuomeninės svarbos. Savaitės kronikos apžvalgon nereikia taipgi traukti nei tokių atsitikimų, kaip (paavizdžiui) Chicagos streikuojančių rubsiuvių daužymas ir net šaudymas, nes tai taipgi "paprašti" atsitikimai. Nepaprastu atsitikimu vien gali būti kad ir tas faktas, kad Chicagos miesto saliuininkai net keletą metų įstatymų nepildyti savo valstybės įstatymų, draudžiančių šventadieniais pardavinėti, ir tik dabar Thomsonas, pasiduodamas blaivininkų organizacijų kolektyviam spaudimui, griežtai įsakė policijai daboti, kad valstybės įstatymai būtų pildomi ir šventadieniais visi saliuonai kad būtų uždaryti.

AMERIKOJE.

Rusija su savo vidaus "politika" vėl stovi pirmojoje vietoje. Atsisakė sinodo oberprokuras Samarinas ir vidaus reikalų ministras Sčerbatov. Tai buvo du žmonės, ant kurių Rusijos žmonės dėjo daug savo vilčių. Nebuvo juodu kokie demokratai, nebuvo nei liberalai, bet visgi nebuvo nei reakcionieriai. Stolypno ar Pobiedonosevo tipo. Jie atstauti, arba, kaip diplomatai sako, "atsisakė" iš vietų delto, kad valdomųjų sluogsnų politika nesutiko su jų. Jiedu, mat, pritarė liberališkajai Dumos programai ir buvo pasiryžę bent truputį atleisti retezius, kuriais yra sukaustytas visas Rusijos žmonių gyvenimas. Kas bus Samarino vietoje, dar nėra tikros žinios. Bet vidaus reikalų ministerio vieton buvusio žemiečių veikėjo Sčerbatovo paskirtas buvusis žemojo Novgorodo gubernatorius, dabar Dumos atstovas — garsusis Chvostovas, pačių dešiniųjų reakcionierių vadas, o savo gubernatoriavimo laikais pasižymėjęs kaip vienas žiauriausių "kromolentų" naikintojų. Užsienių kraspondentams Chvostovas pasigyręs, jisai pripažįsta, reikalingomis vidurines šalies reformas, bet tai galį įvykti tik kare

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

AMERIKOJE.

— Rusai, perėję Stripos upę, veiasi paskui austrus, kurie traukiasi be tvarkos. Paimta keletą tukstančių nelaisvių, daug kanolių ir kitokios amunicijos.

Katalikiškos spaudos agentūros.

Svarbiausias yra vienas svarbiausių mūsų veikimo klaukimų. Čia dedame išsiai straipsnį "Darbininko" Nr. 8, idant mūsų skaitytojai susipažintų su mūsų katalikų klerikalų sumanymais ir gal patįs iš jų pasimokyty. Nes mums rodos, kad daugelis čia paduotų sumanymų tikty ir mums, tik reiktų permaintyti kaikiuriuos vardus. Red.

Neužtenka laikraštį įsteigti ir jį reikala negalais leisti, reikia dar paieptinti gerai laikraštį išplatinti. Laikraštis, menkai teplatintamas, vos blaivie tepasiekia tų žmonių, kuriuos jį galėtų ir turėtų pasiekti; antra, žinomas vietoj pelno materialinius nuostolius, jisai be reikalo prarija daug žmonių pinigų, kurie galėtų būti kitaip naudingai suvartoti ir be to dar katalikų veikėjus nuo tolimesnių pastangų toje srityje.

Dabar mes, lietuviai katalikai, ir visame tokioje save plėtojimosi stadijoje, kad pirmom vietom visų savo visuomeniškių darbų ir rūpesnių turime pastatyti platinimą mūsų spaudos. Reikalas taip jau pribrendo, jog turime dviem nuomonim negali būti. Pirmą, kaip mes, kaip tų uždavinių geografiniai atlikus.

Užtikliu geriausiai gali patarnauti katalikai sutvarkyti ir gabiai velti katalikiškų laikraščių agentūras.

Geriausiai reikėtų nustatyti taisyklę, pagal kurių šios agentūros būtų tvarkomos.

1) Kad geriau sekis platinimas katalikiškų laikraščių ir knygu, kad agenturoms geriaus sekis darbas, turėtų jį moraliskai remti visi intelektualieji tos vietos žmonės.

2) Turi platinti tik tuos laikraščius, kurie priguli į "Katalikiškų Laikraščių Sąjungą."

3) Turi sujungti idėją su bizniu taip, kad vienas kitą remtų, ir

4) Turi organizuoti "Jaunų Spaudos Apaštalių Armijas."

Užtikliu geriausiai gali patarnauti katalikai sutvarkyti ir gabiai velti katalikiškų laikraščių agentūras.

Geriausiai reikėtų nustatyti taisyklę, pagal kurių šios agentūros būtų tvarkomos.

1) Kad geriau sekis platinimas katalikiškų laikraščių ir knygu, kad agenturoms geriaus sekis darbas, turėtų jį moraliskai remti visi intelektualieji tos vietos žmonės.

2) Turi platinti tik tuos laikraščius, kurie priguli į "Katalikiškų Laikraščių Sąjungą."

3) Turi sujungti idėją su bizniu taip, kad vienas kitą remtų, ir

4) Turi organizuoti "Jaunų Spaudos Apaštalių Armijas."

Užtikliu geriausiai gali patarnauti katalikai sutvarkyti ir gabiai velti katalikiškų laikraščių agentūras.

Geriausiai reikėtų nustatyti taisyklę, pagal kurių šios agentūros būtų tvarkomos.

1) Kad geriau sekis platinimas katalikiškų laikraščių ir knygu, kad agenturoms geriaus sekis darbas, turėtų jį moraliskai remti visi intelektualieji tos vietos žmonės.

2) Turi platinti tik tuos laikraščius, kurie priguli į "Katalikiškų Laikraščių Sąjungą."

J. Krdjs.

Bomas.

(Iš atsiminimų).

Aš niekad negaliu užmiršti to atsitikimo, kuomet po ilgo nesimatymo man teko susitikti su Čėsnu Antanu.

Taigi tas pats jaunikaitis, su kuriuo mes nuo kudiųstės dienų pasipažįstame ir tas pats, kurio vieną—kitą laišką, tėvams prisiųstą, teko skaityti, kame jis gyrėsi, kad Amerikoj gyvenęs taip, kaip Lietuvoj bajoras...

A—ai—ai!... Kiek mes, budavo, pavydėdavome jam tos laimės!

Ir štai po kurio laiko, aukso svajonėms primasintas ir kitiems laimės pavydėdamas, aš pats atsibaladojau į šitą mano svajonių šalį — Kolumbo žemę.

Bet labai apsigavau...

Melagių pasigyrimai mane suviliojo.

Patyriau, kad ypatingos Laimės Šalies negali būti. Laimės Šalies geografijos vadovėliuose nenurodyta... Jos ir nėra visame pasaulyj.

Tiesa. Gal but yra Laimės Dvasia. Su tikslu gyvenant ir turint kantrybės — gal galima su ja susigyventi ir jaustis laimingu...

Bet nieku budu nėra laimės šalies!

Tad kam-gi ją kaipo tokią ir garsint?

Pagaliaus kam-gi jos ir jieškoti?...

Hm... Ne visi vienodai mat laimę supranta. Ne visi vienodos laimės jieško ir ne visi vienodą laimę suranda.

Pamatykime bent Čėsnu Antano laimę... "Nuo pavietrės, bado ugnies..." ir nuo Antano laimės... "išgelbėk mus Viešpatie!"

Pamačiau aš ją...

Buvo gi šitaip. Atsibeldusiam man Amerikon kaipo jaunam imigrantukui viskas įdomu, nes viskas nauja, viskas nepaprasta... Visai naujos vietos, nauji žmonės, nauji, nepaprasti dalykai...

Kas nauja, viskas tas mane interesuoja, viskuo aš įdomauju.

Štai vieną gražią dieną—o taipgi buvo ir labai karšta diena — kada beširdė saulutė pradėjo savo spinduliais deginti, žmonės buriams traukė į pavėsį — į miesto daržą.

Nuslinkau ir aš ten.

Ant žalios žolės sėdžiu netol krumų žiedų ir uostau jų malonų kvapną, kaip kokį gyvybės ir sveikatos elixerą.

Gėriuos visais tais gražiaisiais vaizdais, kuriais žmogus savo protu, darbu ir mokėjimu išnaudoti gamtą, taip gražiai išpuosė tą daržą.

O Kiek ten tuokart buvo žmonių, žmonių...

Kiek ten įvairių įvairiausių tipų, kuriuos tirinėti visgi aš dar buvau per silpnas.

Copyright, 1915, by Arnold Genthe. Prezidento Wilsono sužieduotinė.

Visi jie man buvo dar nepažįstamais. Nemokėjau dar aš jų vieną nuo kito atskirti. Jie buvo man vien tik svetimi žmonės.

Jie ir aš buvome nieko bendro neturinti... Jie sau, o aš sau...

Aš jiems nieku nekludžiau ir jie mano ramybės netrukė.

Bet tame darže buta ir mano viengėnių lietuvių!

Pažino jie mane, pažinau ir aš juos...

Apsidžiaugiau... ir... nuliudau, nuliudau.

Ten man besėdint pro mane praėjo jų burelis, susidedantis iš poros mergaičių ir trijų jaunikačių.

Tuoju pamačiau pas juos nemandagumą, nes stumdėsi tarp savęs ir balsiai šukavo prasčiausiais žodžiais.

Ah! Nesmagu!

Ah, tai lietuvių jaunuomenė! — pamaniau. Gaila, kad jūs tokie...

Tuokart vienas iš jų, smarkiausias, praeidamas pro mane, užsidedė cigarettę ir degantį degtuką užmetė ant manęs, idant "sudeginti grinorių".

Užsikvatojo visi ir tarp savęs besistumdydami, bešukaudami nutraukė toliau.

Numėčiau nuo drabužių ugnį, dar kartą su pasigalėjimu į juos dirstelėjau ir užsimąsciau, užsimąsciau...

Staiga lyg per miegus pajutau porą smarkių žmogaus delno smugių į mano petį ir pagaliaus stoją prieš mano akis žmogus, kuris pasveikino žodžiais

"Hello, hello Džian!..."

Jaunas vyrukas, bet veidu susenėjęs. Nesiskutęs, nesiprausęs, nosis truputį paraudus... Maža kepurė, drabužiai ir apavai apšeravoti, aprinti.

Hm...

Nepaprastas vyrukas, kuris jau savo išveizda skyrėsi nuo visų žmonių ir net nuo tų savo brolių lietuvių, kuriuos kelios minutės tam atgal aš čia su pasigalėjimu akimis palydėjau.

"Kuomi tamstai turiu garbę patarnauti?" — nustebu-

siai žiurėdamas į nepažįstamą man žmogų užklausiau.

"Ką? Ar nepažįsti Čėsniuko?" — nusišypsodams atsiliepė.

"Čėsniuką..." — nusistebėjau.

Taip, tai jis... Atsiminiau...

Po ilgo nesimatymo — atsiminimai, kartu praleistos kudiųstės dienos sujudino mane ir aš užmiršęs jo ne apšvarintą veidą, norėjau apsikabinti ir bučiuotis, bučiuotis...

Bet jis tik padavė man savo nemazgotą ranką ir sutingusiai kartą paspaudė...

"Taip, tai tu... nei nepažinau... Beje. Tavo tetušiai per mane prisiunčia glėbį labų dienų del tavęs, sakė, gal pasimatysim..."

"Aaa!... Labai man jo reik. Aš nevažiuosiu į seną kontre. Aš amerikonas su peiperiais" — pasididžiudamas užsirekomendavo...

"Tegul sau ir taip, Antanai, bet-gi labos dienos nuo tėtusių turėtų but maloniai priimtos."

"Aaa!..."

Mostelėjo ranka, parodydamas, kad nenori apie tai klausyti.

"Na tai kaip, Antanai, ar tėviškėn nežadi grįžti?"

"Musų kraujui tegul žydai aria. Man nereik jo. Man čia geriau. Čia mačiau reikią dirbt, o daugiau yra ko ešti, saliune gerti. Yra pinigų, tad uliok, mušk boles ir, jei nori, daužyk grinoriams snukius... O kaip nėra pinigų ir nėra kur užsidirbt jų, tai eik ant farmų vištų vogt".

Po išreiškimui šios baisiai netikusios "filozofijos", pasidrašinaiu paklausti:

"Argi tai už tokį gyvenimą ne tenka pakelti bausmę?"

"Hā!... Kas ten per bausmė. Kaip alkanas, tad jieškai tos bausmės, nes ten paėsti duoda. Aš buvau dže- loj 8 mėnesius, buvau 5, buvau 3, buvau 1 ir 2, ir buvau, ir buvau... Atsėdėjau. Išvarė. Ir daugiau nebepriima."

"Tai ką? Tai tu šitaip gyveni, ir kaip ne žmogus, ka- ėjime sėdi?" truputėlį supy- kęs išsitariau.

"Aa... Grinorius!... Mane visi geresni žmonės pažįsta. Džėla, manai, labai baisi bauda? Eik tu, grinoriau. Ten susipažįsti su visais amerikonais ir išeidamas iš ten gauni amerikankus peiperius."

Taip mums besikalbant netolimais daržo takeliu atėina policistas, daržo dabo- tojas. Čėsnu Antanas jį pa- tēmių lyg susimaisė, bet nusišypsodams į mane pra- tarė kad jis pasikalbėsias su šituo savo draugu.

"Mes gerai pasipažįstame su šituo 'dėde...'"

Nežinau nei ką jie viens kitam pasakė — nesupratau. Bet scena buvo labai įdo- mi.

"Dėdė" be jokio susimylė- jimo pradėjo kojomis spar- dyti į Antano "tetą" ir su didžiausiu trukšmu išvarė iš daržo.

Aš, palikęs su daugeliu klausimų, rišau šitą neprap- rastą sceną.

Tuom tarpu praeinantis pro mane nedidelis vaikė- žas, lietuviukas, nors mano neklausiamas man pranėšė, kad:

"Tas vyras bomas."

Ah, tai Amerikos bomas, šmėktelėjo galvoj mintis.

Tai Čėsnu Antanas, besigiriąs su bajoryste, esąs Amerikos bomas!

Pamačiau Antaną ir pa- mačiau boma...

Ilgai del tos priezasties aš buvau be galo nusiminęs, nes kol pažinau lietuvius —amerikiečius daugiau, aš buvau pradėjęs bemanyt, kad visi lietuvių vyrai yra bomai. Tik vėliau pama- čiau, kad yra ir kitokių. Bet yra Čėsnu Antano brolių...

So. Boston, 9-6-1915.

KAIP SIŪSTI LIETUVON PINIGUS?

Laikraščiai pataria, kad norint siųsti pinigų į vokiečių užimtąsias vietas, geriausia tai daryti per vokiečių Raudonąjį Kryžių New Yorke. Reikia išpirkti Money Orderj ir užadresuoti ši- aip: German Red Cross Dele- gates, 1123 Broadway, New York, N. Y. Tokis-pat užrašas turi buti padėtas ant konverto, ir ant Money Orderio blankos. Su Money Orderiu drauge reikia pasiųsti vokiečių ar anglų kalba rašytą laišką ir pažymėti, kam ir kur tie pinigai siunčiami. Adresas to, kam pinigai siunčiami, turi buti išrašytas lietuviškais raidėmis. Gerai butų šalia valdiškų vietų pavadinimų padėti vardus vietų taip, kaip jas vadi- na tų vietų gyventojai. Visados reikia iš pačto pasiimti ir laikyti pinigų siuntimo kvitą. Raudonasis Kryžius, nesuradęs to, ku- riam pinigai buvo pasiusti, grą- žins juos atgal siuntėjui.

Laiškas rašant reikia ant kon- verto užrašyti "Germany", o ne "Russia", kaip tai budavo pir- ma. Adresą rašyti lietuviškais, ne rusiškais raidėmis.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITE SAVO BIZNIUS "ATEITYJE"

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados

Vyrams Siutus ir Overkotas.

Jeigu norite turėti geras ru- bus pigiai, tad atėikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam vi- sokias vyry ir motery drapanas.

Z. BUDRECKIS,

222 Broadway, So. Boston, Mass.

— ir —

20 Ames St., Montello, Mass.

Pirmas Lietuviškas Saliunas

P. Chaplik ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas ko- švariausiai. Adresas:

117-121 A St., So. Boston.

Puikus Lietuviškas SALIUNAS

kuriame galima gauti visados puikiausius gerimus. Užlaikome visokio Alaus, Degtinės, Vynu ir Cigaru. Teipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraciją, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai atėiki- te pas mane, o gausite pi- giau kaip kitur. Prie to at- lieku visokius graboriškus darbus su draugiškais pa- tarnavimais ir suteikiu ro- das už dyka.

P. J. GRIGAS.

104 Ames St., Montello, Mass.

TEL. 2254-J.

Jau antri metai eina didelis menesinis laikraštis su paveikslais

"JAUNOJI LIETUVA"

- "Jaunoji Lietuva" yra artimiausiuose san- tykiuose su "L. Ziniomis", "L. Ukininku", "Mo- kykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendra- darbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiais.
- "Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename nume- ryje spausdinama rinktinės dailiosios literatu- ros veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.
- I. Mokslas ir pažanga.
- II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyve- nimo.
- III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.
- IV. Literatūros apžvalga.
- V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampo- mis) ar kt. tuojau išsiunčiame Vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsakyti tuojau.

"Jaunoji Lietuva" 2257 W. 23-rd Place, Chicago, Ill.

"Jaunąją Lietuvą" galima gauti pavienių numerių ir užsprendimuoti "Ateltyje"

DARBININKŲ BALSAS

"Darbininkų Balso" leidėjai trumpam laikui numazino "Darb. Balso" kainą iki \$1.00 metams. "Darbininkų Balsas" ra- šo daigiausai apie darbininkų reikalus ir jų pagerinimą. Kam rupi šitie dalykai, tas turi gerą progą užsirašyti šitą laikraštį. Pasiskubinkite, nes šitas nupiginimas bus tik trumpą laiką.

Taipgi pranešame Draugams Darbininkams, jog katik iš- ėjo iš spaudos I. W. W. raštai, kurių iki šioliai lietuvių kalboje nebuvo.

- 1. Ar I. W. W. prieš socializmą kovoja? 16 pl. Kaina .08c.
  - 2. Sindikalizmas. 106 pl. Kaina . . . . . 25c.
  - 3. Debatai pramoniečio su socialistais. 72 pl. Kaina . . 15c.
  - 4. Sabotažas ir jo tikslas. 39 pl. Kaina . . . . . 10c.
- Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS",

859 Hollins Street,

Baltimore, Md.

"Ateities" skaitytojų domai.

Gerbiamieji: — Mainydami adresus... "Ateities" Administracija.

Draugijų Reikalai.

Lietuvių Užsė Draugystės Administracija, So. Boston, Mass. K. Jurgelūnas — prezidentas...

"Pasaulis"

Visuomenės bepartviškas laikraštis... "Pasaulis" kainuoja 1 metus \$1.00...

KENTRAITIS PUB. CO.

43-450 Leonard St., N. W. GRAND RAPIDS, MICH.

LIETUVŲ LIETUVINKU

Eina jau 30-lus metus. Abonementas \$2.00 metams; \$1.00 pusmetui...

J. J. Paukszitis & Co.

124 Grand Str., Brooklyn, N. X.

Vaikai Lietuvos!

Atėitis atpiko nuo So. Bostono Lietuvių Muzikos Konservatorijos... Petrauskų Miko.

Petrauskų Miko.

- 1. Lietuvos Himnas "Lietuva Tėvynė mūsų." 2. Motuš, motušė 3. Sėjau rutą...

Sąsiuvinį galima gauti vien tik "Ateities" knygyne. Apie muziką... ATEITIS PUBLISHING CO., 366 W. Broadway, South Boston, Mass.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS AISOPO PASAKOS GALIMA GAUTI "JAUNOSIOS LIETUVOS" KNYGYNE...

Aisopo Pasakos parsiduoda ir "Ateit." knygyne.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvoje ar Amerikoje daktarų...

K. ŠIDLAUSKAS Apteikorius ir Savininkas 226 Broadway, kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politinis, literatūros ir mokslo laikraštis...

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriskus drabužius siuваме ant užs kymo. Ivalome, sutaisome ir išprosiname senus.

South Boston Custom Tailoring Co. 278 Broadway, South Boston, Mass.

A. T. Llutkevičius, (Smith)

Visur reikalaukit lietuviškos cigaruų, kurių vardai yra sekanti: 1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai. Adresas: 255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas P. J. Kavalauskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas P. J. Kavalauskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežia ir švariai užlaikoma. Ordėrius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS, 276 Athens St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS.

Adomas A. Overka. Neuzmirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nerokuoju už tai brangiau. Jeigu Jūsų draugai siųstų pas svetimtaučius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane.

LIETUVIŠKA Užeiga!

kurioj visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigarų, Cigaretų, Tabako ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas.

PROMPTNESS-

John J. Donovan & Co. 283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass. Telephone So. Boston 21060.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo [apdaryta] \$1.00. Vaikų draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo \$15c.

P. MIKOLAINIS Box 62 New York, City.

Lietuviškas Advokatas

James M. Keyes, 350 West Broadway SO. BOSTON, MASS.

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevicz. Nepamirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jūsų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane.

Obalsis mūsų pristatymo tarnystės — yra — GREITUMAS

suvienytas su žemiausiomis kainomis už geriausio išdirbimo augštos rūšies tavorus. Tai yra mūsų sąryšys — kodėl jį neperžiūrėti. Mes mielai Jums patarnausime ir su pagarba priimsime jūsų užsakymus.

Čionai yra Kelios Didesnės Ypatybės

KURIOS PADARO VICTOR TYPEWRITERU MISTRU

VICTOR

- 1ma. Vieno colio, dubeltavo drutumo ir dubeltavo dėvėjimo raičių štangutė, užtikrina visados atsakantį eilutės tiesumą.

ATEITIS PUBLISHING CO., 366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Haffenreffer & Co. BREWERS BOSTON MASS. SPARKLING ALE (BLUE LABEL ELIUS) geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti buteliais ir pas visus pardavėjus.

KATALIKAS AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS VISUOMENES, Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis. Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius įsitiktinimus pasaulyje.

Karės žinios.

JAPONŲ KANONIERIAI RUSŲ ARMIOJ.

Berlinas. —Sulig vieno vokiečių korespondento pranešimo, rusams padeda ginti Dvinską nuo vokiečių ne tik japonų kanuolės, bet ir jų expertai kanonieriai —artilieristai, kurie yra rusų armijoje. Padeda rusams taipgi ir japonų aficeriai.

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIUS NUO DVINSKO.

Londonas. — Laikraščio Times korespondentas praneša iš Petrogrado sekančiais:

“Vokiečiai vis dar stengia si apsupti Vilnių, kas jiems gana brangiai lėšuoja.

“Ant laimės rusai yra gerai aprūpinti visokio kalibro amunicija ir jų artilerija su pastebėtinu punktuališku mu tebešluoja atgal šturmuojančias kolonas.

“Į pietus nuo Dvinsko, net ligi upės Pripet, viešpataujanti tyla gali reikšti, kad vokiečiai nori tame centre apsikasti ir pradėti naujus manevrus.

“Dvinsko apielinkėje pirmenybė patėjo vėl rusams.

“Į pietryčius gen. Ivanovas atsiėmė atgal su viršum pusę tos žemės, kurią rusai apleido pasitraukdami iš Lutsko. Rusai pradėjo žengti pirmyn 60 mylių furete.”

PASKELBS KARĘ VOKIETIJAI.

Paryžius. — Diplomatiniuose rateliuose plačiai kalbama apie tai, jog Italija neužilgo paskelbs karę Vokietijai. Toks žingsnis, kaip tikisi Francijos viršininkai, sustiprins talkininkų įiegas ir suteiks Italijai progą energiščiau veikti prieš bendrą priešą ant žemės ir jurių.

Kol Italija nepradėsianti karės prieš vokiečius, tol jos kariuomenė negalinti bendrai veikti su anglo-francuzų kariuomenėmis ir pagelbėti Serbijai nedaleisti austro-vokiečiams prasiskinti kelio iš Vengrijos į Konstantinoopolį. Dabar Italijos kariški laivai negali šaudyti į povandeninius ir kitokius kaizerio laivus, kas baisiai trukdo anglų ir francuzų eskadrų veikimą Tarpžeminiuose jūrose.

Kokią įtekmę padarytų ant Grekijos ir Rumunijos Italijos ultimatumas Vokietijai, dabar dar negalima permatyti, bet gi yra manoma, kad sustiprintų talkininkų įtekmę Balkanuose.

SUSPENDAVO REVENTLOW'Ų LAIKRAŠTĮ.

Berlinas.—Užjūrinė žinių agentura praneša, kad vokiečių nacionalistų laikraštis Deutsche Tages Zeitung, kurį veda grafas Reventlow, tapo suspenduotas. Suspendavimas esąs neapribotas.

Vietos žinios.

Konservatorija atsidarė. Mums pranešta, jog šiomis dienomis atsidarė Lietuvių Muzikos Konservatorija, kuri vasaros metu buvo uždaryta. Sugrįžus Bostonan gerb. M. Petrauskui Konservatorija tapo atidaryta ir prasidėjo muzikos mokslo metas. Lietuvių Muzikos Konservatorijoje mokinama visi klasiškieji muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir kt. Mokestis už mokslą kievienuam prieinama — pigi.

Apskritai manoma, kad šiemet Liet. Muz. Konservatorijos mokinių skaičius bus daug didesnis, negu pernai. Norintieji įstoti į konservatoriją tegul kreipiasi į jos vedėją šiuo adresu: M. Petrauskas, 395 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijos “Gabijos” choro atidai. “Gabijos” vaikų choro repeticija, kaip jau minėjome, bus Ketverge, spalio 14 d. 4 val. po pietų, Lietuvių Salėje.

Didžiųjų choro repeticija bus toj pačioj vietoj 8 val. vakare.

Prašo visų draugijos “Gabijos” choro norių susirinkti, nes sugrįžus gerb. M. Petrauskui vėl prasideda veikimas ir rengimasi prie ateinančio teatro sezono.

Privatiškas vakarėlis. Spalio 8 d. vakare, Lietuvių Salėje, buvo privatiškas Jaunimo Ratelio vakarėlis. Buvo šokiai ir trumpos prakalbos. Kalbėjo šie asmenys: pp. Ivaškevičia, Jurgeliunas ir Mockus.

P. Žilinskas (Ivan Michailoff), žinomas lietuvių druvuolis, šiandien (spalio 13 d.) išvažiavo į New Yorką, kur pabus apie dešimt dienų. Iš New Yorko važiuos į Montreal, Kanadoj, kur žada pabuti ligi Kalėdų. Montrealiu, kur jam rengia imtynes Canadian Athletic Club, mano buti spalio 27 d.

KNYGOS.

- Zmogaus Pareigos. Pysl. 245 ..... \$1.00
- Šienapiūtė. Pysl. 24 ..... .10
- Spėka ir Medega. Pysl. 380 2.00
- Anderseno Pasakos. Pysl. 82 .20
- Kaip Pasilikti Amerikos Piliėčiu. Pysl. 86 ..... .25
- Vilkų Lizdas. Pysl. 117 ..... .35
- Valkata. Pysl. 13 ..... .10
- Bagočiaus Ispazintis. Pysl. 146 ..... .40
- Prasikaltimai ir Prasikaltėliai. Pysl. 21 ..... .10
- Kova su Skurdu. Pysl. 50 ..... .15
- Lietuvos Gaspadinė. Pysl. 225 ..... .50
- Istorija apie Gražią Katriutę. Pysl. 23 ..... .10
- Jaunieji Skrauja. Pysl. 309. 1.00
- Puota. Pysl. 32 ..... .10
- Pagieža. Pysl. 90 ..... .25
- Baltas Rubas. Pysl. 32 ..... .15
- Laisvė. Pysl. 40 ..... .10
- Krikščione. Pysl. 15 ..... .08
- Kovotojas už Teisybę. Pysl. 82 ..... .25
- Jaunoji Lietuva ..... .25

Aukščiau minėtos knygos Gaunamos “Ateities” knygyne, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Jurgio Mitros, kuris paeina iš Kauno gub., Ežerėnų pav., Papilio parapijos, Smolėčių kaimo; jau 7 metai kaip Amerikoj. Apie 3 metai atgal gyveno Waterbury, Conn. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti sekančiu adresu: (45)

Amilija Mitraitė,
6 Hunting St.,
E. Cambridge, Mass.

Pajieškau Petro Raudvėsi, kuris paeina iš Daujėnų kalmo, Girsudų val., Panevėžio pav., Kauno gub. Nežinau kur gyvena, o norėčiau susižinoti, todėl meldžiu jo paties atsišaukti ar kas apie jį žino malonės man pranešti sekančiu adresu: (45)

A. Samulionis
c/o N. F. W. Co.,
W. Hanover, Mass.

Pajieškau draugų: Povilo Lukšto, Antano Tergiso ir Juliaus Kruminio, visi Kauno gub., Panevėžio pav., Krinėno par. P. Lukstas Jutiškių sod., Tergisas Trešonėlių sod., J. Kruminis Daukšų sod. Meldžiu visus atsišaukti arba kas apie juos žino pranešti sekančiu adresu: (45)

Antanas Tekutis,
250 Pine St.,
Gardner, Mass.

Pajieškau dedės Juozo Tutoraitio, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko par., Baužaičių kaimo ir Antanas Tutoraitis paeina iš Jurbarko par., Krieviškės kaimo. Turiu pas juos svarbų reikalą ir meldžiu pačių atsišaukti arba žinančių pranešti sekančiu adresu: (45)

Petras Tutoraitis,
797 Bank St.,
Waterbury, Conn.

PAJIEŠKAU DARBO. Esu prityręs kalvis, gerai suprantantis visokį darbą. Jeigu kam reikia atsakančio ir blaivaus darbininko, tai meldžiu atsišaukti šiuo adresu: (46)

A. SAMULIONIS
c/o N. F. W. Co.,
W. Hanover, Mass.

BUČERNĖ IR GROSERNĖ. Parsiduoda pigiai. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo — savininkas serga. Platesnių žinių kreipkitės laiškų ar ypatingai (46)

S. PUČETA,
35 Williams St.,
Chelsea, Mass.

“DIDELE DOVANA”

Zira pakelio priešakys vertas 10 pinigais
Visas Kuponas vertas 10 pinigais

Visas Kuponas ir pakelio priešakys turi tą pačią vertę. Gali būti išmainomi į pinigais arba į vertas dovanas. (Šį dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

“Vyčiu” teatrail

Spalio 24 d. 1915 m., 7 val. vakare, Pobažnytinėj Salėje, ant 5-tos gatvės, bus statoma scenoje šie veikalai: “Migla” — vieno veiksmo komedija ir “Gaila Usų” — vieno veiksmo komedija. Tai gi šiuo metu užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti į šį vakarą, nes artistai atsakančiai yra prisirengę ir bus pirmu kartu vartojama nauja scena ir uždanga. Taipgi protarpiais dainuos solo “Vyčių” solistai: D. Antanavičius, V. Jankauskas ir kiti. Lapkričio 21 ir 25 dd. bus statyta “Gedimino Sapnas” — 4 veiksmų, 5 paveikslų istorijos drama. Tai gi dar sykį visus kviečiame atsilankyti ant šio teatro, nes tai bus pirmas pusilinksminimas po vasaros sezono. Įzanga pigi, o programos įvairūs ir puikus. Varde komiteto (45)

REIKALINGA MERGINA
Prie stubos darbo. Alga \$20.00 ant mėnesio. Atsišaukite tuojaus pas
MRS. MILLER,
64 Wayland St.,
Roxbury, Mass.

Dainu ir muzikos mylėtojams 8 lekcijos lietuviškoj kalboj išimokini mo gaidų (notų) ant visokių instrumentų, kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam moketum 50c. už lekciją. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. Adresuokite:

G. A. BARONAS,
P. O. MCKEES ROCKS, PA.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.
Akiu Specialistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Inkorporuota 1915.

Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas
Mokslu metų pradžia Spalio 11 d.
Mokinama visi klasiškieji muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Namu Kontraktoriai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA,
Bldg. & Realty Co.
315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605

Geriausia Agentura
Real Estate ir Insurance.

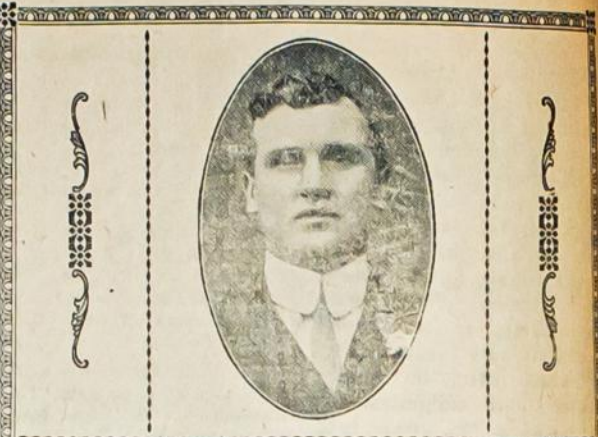
Aš esu Notarijušu, Tarkos Sudžia, Konstabeliu, Licitatorium ir Perkalbėtojum Kalbų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyka.

M. CORAN,
366 Broadway. So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas garantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve.

PETRAS BUZEVIČIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuoimi praneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čeverykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečiui, o aš stengisiuosi jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiaškoms kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todel ateiokite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius **HARKO SIUTUS** ir **OVERKOTUS** — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: **nuo \$12.00 iki \$25.00**

Juozas Zupkauskas
Išidekite gerai adresą:

HARRISON CO.
662-672 Washington St., Boston.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoj

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžiu Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo — lengvu išmokesčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie paimą orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženkleiui siunčiame mūsų krautuves didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi mūsų tavorai garantuojami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINILA,
822 Washington St., Boston, Mass.

Bukit Linksmi.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusių čeverykų. Jie šlubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čeverykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čeverykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu plačių čeverykų, padarytų **specialiaškai** dėl lietuviškų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims.

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.